

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Første Brev til en højvelbaaren Herre. 1728

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 29. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg12-shoot-idm140252802421728/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

I BERGEN OG GUDBRANDSDALEN 1684-1702

gør et Hele sammen med dem. Men jeg kan dog, hvad kun faa af mine Bysbørn kan, paavise at én af mine Oldefædre paa mødrene Side er født i Bergen. Han var i sin Tid Bergens Biskop og hed Ludvig Munthe, var adelig og havde saa mange Børn at han med Rette kunde gøre Krav paa en Plads blandt Norges Patriarker. Men jeg maa aabent indrømme at jeg ikke kender mine Forfædre paa fædrene Side. Min nu afdøde Fader tjente sig nemlig op gennem alle de lavere militære Grader fra Menig til Oberst, hvad der tyder paa at han er blevet adlet, ikke ved sine Fædres Ære, men ved selv at spænde Buen. Men saa meget ved jeg, at han altid har haft Ry for at være redelig, tapper og gudfrygtig, og at han hele Livet igennem har optraadt saa klogt, saa retskaffent og saa betænksomt at alle talte pænt om ham og holdt af ham, især hans høje Excellence Ulrik Frederik Gyldenløve, under hvem han har tjent med Ære i den norske Hær. – Om de fleste af Indbyggerne i de norske Købstæder kan man med Digteren sige:

Hans Slægt tilbage føres kan
til én som – det er oplagt –
var slet og ret en Bondemand,
hvis ikke han var – noksagt.

De eneste oprindelige Indbyggere er nemlig Bønderne. Mange af dem skal nedstamme fra berømte Slægter. Efter min Mening er det deres Held at de ikke kender deres Slægtsregistre. For hvis de havde dyrket Slægtsforskning og havde vidst fra hvilken Æt de stammede, saa var det nok gaaet dem som det i sin Tid gik en fattig Adelsmand, der var stolt af sine Forfædres blaa Blod. Da han havde ødslet hele sin Formue bort og var Døden nær af Sult skal han have udbrudt: »Gid jeg dog var fattig! Saa kunde jeg lade mig hyre som Arbejdsmand for at lette paa den forbistrede Pengemangell«

Jeg laa endnu ved min Ammes Bryst da min Fader døde. Han efterlod os en ganske pæn Formue; men den